

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

XLI. An ingressus causa sit iusta in Confessariis, aliisque Sacramenta ministrantibus, vel exorzitantibus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

DVBITATIO XLI.

An ingressus causa sit iusta in Confessariis
aliisque Sacramenta ministrantibus,
vel exorcizantibus?

S V M M A R I V M.

- 1 Confessarius habet iustam causam ingrediendi quando locus, ubi infirma iacet, non est propè aliquam fenestellam, per quam confessio commode excipi possit: item si Monialis surda sit, vel morbo oppressa non possit accedere.
- 2 Sacerdos habet iustam causam ingrediendi si infirma sit ministranda Eucharistia, vel Extrema-
Unctionem, vel sit astandum moribunda.
- 3 Mari non licet ingredi Monasterium, ut inuisat filiam moribundam, & multo minus habitum suscipientem, & professionem emittentem.
- 4 Filia moriens, habitum suscipiens, aut professionem emittens maiori tristitia, & perturbatione praesentia maris afficitur.
- 5 Sacerdos habet iustam causam ingressus, ut celebret officium sepulturae, vel aperiat, vel cooperiat sepulchrum Monialis, vel Monialem in sepulchrum immittat: idem dic de seculari qua intra claustra sit sepelienda, si Moniales per se ipsius commode id prestare non possint.
- 6 Confessarius, & Eucharistiam ministrans ingredi possunt non solum quando morbi periculum obligat ad haec Sacramenta suscipienda, sed etiam in ipso morbi principio.
- 7 Medici statim in ipso morbi principio monentur suadere infirmis, ut Confessionis, & Eucharistia suscipiant Sacramenta.
- 8 Confessarius, & Ministrans Eucharistiam ingredi possunt quotiescumque ex Regula praescripto solent Moniales confiteri, & quotiescumque infirma dixerit se Sacramentis indigere.
- 9 Item quotiescumque iuxta laudabilem Monasterij usum solent Moniales confiteri, & Eucharistiam recipere, vel infirma etiam ex peculiari deuotione, vel frequentatione solet his Sacramentis uti.
- 10 Item ingredi possunt quocumque tempore, etiam de nocte, si sic exposcit necessitas.
- 11 Cella ianua aperta remanere debet, & amba comitantes ad eisdem celle ianuam morari, Confessario Monialis infirma confessionem audiente.
- 12 Confessarius Monialium clausuram ingressus ad Sacramenta ministranda recta via, & absque diuerticulo ire debet, nec aliò se conferre, etiam praetextu administrandi Sacramenta, si non sit necessitas.
- 13 Confessarius Monialis administrans ei Sacramentum Extrema-
Unctionis non potest ibi manere post talem administrationem ad animam Deo commendandam: sed sententia opposita est probabilior.
- 14 Sacerdos quod possit ingredi clausuram ad portandam Moniali infirma insignem aliquam reliquiam non est improbabile.
- 15 Confessarius Monialium si sit Regularis ingrediens clausuram potest secum conducere socium, secus si Confessarius est secularis, & non accedat ministraturus Eucharistiam, vel Extremam-
Unctionem; quia tali casu necessarius est ei etiam socius.

- 16 Idem dic si accedat ad faciendum sacrum in ualiduario ob eandem rationem.
- 17 Comitantes Eucharistiam inst. m. causam non habent ingredi clausuram, cum statim Moniales cereis a. cens. eam comitentur suis decemer.
- 18 Quibus ex iusta causa licitus est ingressus, hi possunt ingredi etiam cum personis, a quibus ipsos iuxta decemiam sui status comitari par est.
- 19 Concesso alicui ingressu ad audienda sacra tempore interdicti, censetur quoque concessus ingressus comitibus sequentibus.
- 20 Socius Confessarii Monialium debet esse integrae vitae, & supra quinquaginta annos, si commode potest fieri.
- 21 Confessarius, & socius ipse non possunt alloqui Monialem sine licentia Sacrae Congregationis.
- 22 Praetextu exorcizandi energumenum non est aliquis admittendus intra clausuram Monialium, necnon modus exorcizantibus praescribitur.

Respondetur ex dictis cit. dub. 39. num. fin. quod etiam iustam ingressus causam habeat Confessarius, quando locus, ubi infirma iacet, non est propè aliquam fenestellam, per quam absque ingressu commode confessio excipi possit: in hoc enim casu, sicut & in casu, quo Monialis valde surda sit, vel valde morbo pressa, ut non possit accedere ad solitam fenestellam, potest Confessarius ingredi: secus si illa possit accedere, prout decisum refert Gauantus in *Man. Episcop. verb. Monialium clausura*, n. 39. Idemque dicas de Sacerdote, qui infirmam ministraret Eucharistiam, vel Extremam-
Unctionem, vel assisteret moribunda (quia hoc etiam est munus Sacerdotis proprium; praesertim quia tunc occurrere potest scrupulus, ad quem sedandum opus sit Confessario; unde patet disparitas, quod non liceat etiam ingredi matri, ut inuisat filiam moribundam, multo minus habitum suscipientem, vel professionem emittentem, quia haec non est necessitas moralis; imò saepe filia moriens, habitum suscipiens, aut professionem emittens maiori tristitia, & perturbatione praesentia matris afficitur, sicut ex declaratione Cardinalium docent Cuchus lib. 3. *Instit. maior. tom. 2. numero 12. Rodriguez qu. st. 46. art. 11. Miranda in tract. de Monialib. qu. st. 2. art. 8. Bonacina de claus. qu. st. 4. punct. 4. numero 12. & Lezana verb. Clausura, numero 34.*) vel celebraret officium sepulturae, vel aperiret, & cooperiret sepulchrum Monialis, vel Monialem in sepulchrum immitteret; quia haec munia, saltem commode per sceminas exerceri non possunt. Vide Doctores supra citat. & praecipue Llamas §. 6. *Lezahanum num. 26. & 29. Andr. Victorellum de orig. & clausur. Monial. §. an Confessor ad exequias*, pag. 49. *Portellum in dubit. Regular. verb. Clausura Monial. num. 11. & Tamburinum de iur. Abbat. disputat. 24. qu. st. 5.* An verò liceat etiam ingressus, si quis secularis intra claustra Monasterij Monialium sepeliatur, dependet etiam ex morali necessitate; quae sicuti dicebam, tunc locum habet, cum id Moniales per se ipsas praestare non possunt. Doctores supra citati, praesertim Portellus ibidem, & in additionib. num. 3.

His adde, quod & Confessarius, & Eucharistiam ministrans ingredi possunt, non solum quando morbi periculum obligat ad haec Sacramenta suscipienda, sed etiam in ipso morbi principio, sicuti constat ex cap. cum infirmis, de panit. & remiss. & ex Motu Pij V. ubi iubentur medici statim in ipso morbi principio suadere infirmis, ut Confessionis, & Eucharistiae suscipiant Sacramenta, tanquam

7 tanquam valde conducit non solum ad salutem animæ spirituales (præsertim cum sæpè inopinatò contingat infirmum mori, vel phrenesi arripi, & sic incapacem horum Sacramentorum reddi) sed etiam (si sic animæ salutem spirituali expedit) ad salutem corporis materiale; præsertim cum sæpè morbus in penam peccatorum contingat, iuxta illud *Propter peccata veniunt adversa*.

8 Item ingredi possunt, quotiescumque ex Regulæ præscripto solent Moniales confiteri: item quotiescumque infirma dixerit, se Sacramentis dictis indigere. Rodriguez, quem citat, & sequitur Portell. *verb. clausura Monialium*, num. 9. Villalobos *tom. 2. tract. 35. difficult. 47. numero 4.* & Diana *part. 3. tract. 2. resolut. 67.* Item quotiescumque iuxta laudabilem Monasterij usum solent Moniales confiteri, & Eucharistiam recipere, vel infirma, etiam ex peculiari deuotione, vel frequentatione, solet his Sacramentis uti: quia rationi consonum est, infirmas hoc solatio non priuare, sed potius tristitiam earum tam salutari medicina leuare. Vide Doctores *suprà cit.* & præcipuè Rodriguez *tom. 1. 99. Regular. quest. 47. art. 4.* Item ingredi possunt quocumque tempore, etiam de nocte, si sic exposcit necessitas, sicuti declarauit S. Congregatio anno 1593. apud Tamburinum de iure Abbat. *disputat. 24. quest. 2. numero 2.* Quæ etiam declarauit 13. Septembr. 1583. apud Barbosa in *Collectan. Bullar. verb. Confessarius Monialium*, 2. quod Confessarius Monialis infirmæ confessionem audiente, cella ianuæ aperta remaneat, & ambæ comitantes ad eiusdem cellæ ianuam morentur, itavt & Confessarius, & infirma ab eis commodè videri possint. Item declarauit apud Barbosam *in loco citat.* quod Confessarius Monialium clausuram ingressus ad Sacramenta ministranda, recta via, & absque diuerticulo tendat, & redeat, nec in aliam Monasterij partem, etiam occasione visendi alias infirmas (quibus Sacramentorum administratio non est necessaria) diuagetur. Item declarauit apud Gauantum, & Barbosam *locis citat.* quod

9 Confessarius Monialis administrans ei Sacramentum Extremæ Vnctionis non possit ibi manere post talem administrationem, etiam ad confortandam eam ad bene moriendum, & ad animam eius Deo commendandam: quamvis quoad hoc opposita sententia, quam supra tradebam, declaratione ista non obstante, sit vsu recepta ob rationem ibi dictam. Llamas, & Lezana *locis supra citat.* Tamburin. *numero 6.* & Peyrinus *tom. 2. priuileg. Minim. in constitut. 6. P. V. numero 30.* qui subdit, posse Sacerdotem etiam ingredi ad deferendam Moniali infirmæ insignem aliquam reliquam, quod mihi ob solatium Moniali tempore mortis debitè præstandum, vt supra dicebam, omninò non improbat; præsertim si sic habeat locum consuetudo Monasterij.

10 Adde secundo, quod potest etiam ingredi socius, si scilicet Confessarius, qui ingreditur, est Regularis; quia sic decreuit S. Congregatio 21. Febr. 1617. apud Barbosam in *Collectan. Bullarum, verb. Confessarius Monialium*, 2. & sic consuetudo, & decencia regularis, præsertim quando ingressus est ad Monasteria Monialium, exigere videtur. Miranda de *Monialib. quest. 2. art. 17. ad fin.* & alij passim (quidquid dissentire videatur Bonac. de *clausur. quest. 4. punct. 4. num. 4.*) Non sic, si Confessarius est secularis, quia talis Confessarius decenter accedit ad quarumcumque fœminarum confessiones audiendas incomitatus; quamvis secus, si accedat ad Eucharistiam, vel

11 Extremam Vnctionem ministrandam, ad quod opus exercendum necessarius est socius; cum indecens, &

12 à more Ecclesiastico alienum sit, fœminam huic ministerio inferuire: qua ratione, cum ingreditur Sacerdos, etiam secularis, ad Sacrum faciendum (saltem iis diebus, quibus Missa, aut Communio est de præcepto) coram Monialibus infirmis, vel valetudinariis, quæ è valetudinario commodè egredi non possunt, iustè semper ingreditur cum socio, cum non liceat fœminæ Sacro ministrare. Miranda *cit. quest. 2. art. 16.* Barbosa de *effic. & potest. Episcop. 3. part. allegat. 202. numero 49.* & Bonac. *cit. num. 4.*

13 Qui verò Eucharistiam comitantur iustam ingressus causam non habent; quia statim ac ad claustræ fores Eucharistia accedit, satis decenter Moniales accensis cereis eam comitantur; ob quam rationem Eucharistia processiones non sunt secularibus iusta causa ingressus.

14 Adde tertio, quod quibus ex iusta causa licitus est ingressus, hi ingredi possunt etiam cum personis à quibus ipsos iuxta decenciam sui status comitari par est, argum. Bullæ Gregorij XIII. quæ incipit: *Dubis qui emergunt*, vbi Pontifex Prælati in casu necessitatis ingredientibus iubet, quod ingrediantur comitati; & in omni casu, in quo est concessa ingrediendi licentia principalis, intelligitur etiam ob actionis connexionem concessa socio, itavt non requiratur explicita, vel alia distincta licentia pro socio, arg. *cap. licet, de priuilegiis in 6.* vbi concessio alicui ingressu ad audienda sacra tempore interdicti, censetur quoque concessus ingressus comitibus sequentibus, quia alioquin, vt ait Gloss. ibi *verb. non debet*, priuilegium eius redderetur inutile. Vide Tamburinum de *iure Abbat. disput. 24. quest. 3. num. 3.*

15 Cæterum declarauit S. Congregatio apud Barbosam in *Collectan. Bullar. verb. Confessarius Monialium*, 2. socium in nostro casu debere esse probæ vitæ (quod semper observari debet) & esse ætatis supra quinquaginta annos (quod solum observari debet, cum commodè potest) item declarauit apud eundem Barbosam *loco supra cit.* & Tamburinum *num. 5. & 6.* tam Confessarium, quam eius socium non posse alloqui Moniales sine licentia S. Congregationis. Item declarauit, non posse admitti aliquem sub prætextu exorcizandi Monialem energumenam, & simul apud Aldanam in *Compend. Canon. Resol. lib. 2. titul. 10. num. 26.* & Barbosam in *Collectan. Bullar. verb. Monialium clausura, circa egressum*. Quarto præscripsit modum, quo id fieri debeat, in his verbis: *Monialis nulla energumena intra Monasterij septa à quocumque Presbytero seculari, vel regulari, etiam Confessario, exorcizetur, sed ad Ecclesiam exteriorem eiusdem Monasterij, obtenta prius à S. Congregatione licentia, ea de causa deducatur, vel transferatur: in translatione autem huiusmodi sicut & in actu exorcizationis honesta consanguinea, vel alia mulieres pronecia atatis, ac probæ conuersationis energumenam comitentur. Exorcista sit ad actum huiusmodi ab Ordinario approbatus. Exorcizatio minori, quo poterit, fiat strepitu. Ecclesia ianuæ eo usque occlusa remaneat, quousque exorcizatione completa ad Monasterium energumena reducat. Cæterum tam in reditu, quam in accessu ad Ecclesiam, & Monasterium rectè, & sine diuerticulo attendatur.*

16 Thom. Delbene, de *Immunit. Eccles.* Pars II.